

Drogtest av minderåriga på vårdcentraler i Sörmland

Bakgrund

Med syfte att förbättra möjligheten att spåra och förebygga droganvändning hos barn och unga har en överenskommelse gjorts i Länsstyrgruppen för närvård i Sörmland om att vårdcentralerna ska erbjuda provtagning för personer under 18 år på begäran av vårdnadshavare, socialförvaltning/polis eller utifrån remiss från annan vårdgivare. Skolan kan inte skicka remiss, vid oro görs anmälan till socialtjänsten.

Personer över 18 år hänvisas till Beroendeenheten inom Region Sörmland.

Provtagning på begäran av socialförvaltning

Remiss (nedan) skickas till vårdcentral med begäran om provtagning. Det ska framgå vad som ska testas, under vilken tidsperiod, hur ofta samt om det är brådskande.

Ungdomen kallas för provtagning av vårdcentralen.

Om ungdomen uteblivit från provtagning som remitterats från socialförvaltning ska angiven kontaktperson på aktuell socialförvaltning meddelas.

Ett utspätt urinprov ska inte likställas med ett positivt drogtest eftersom det kan finnas andra orsaker än avsiktlig manipulation till en låg kreatininkoncentration. Vid misstänkt utspädning eller annan manipulation ska remitterande kontaktperson vid socialförvaltning underrättas om detta.

Åtgärder för att förhindra fusk med urinprov i samband med drogtestning

- Ingen tid för förberedelse
- Inga onödiga kläder och väskor etc tillåtna
- Krav på att händerna ska sköljas innan provtagning
- Inget vatten får finnas i provtagningsrummet
- Blåfärgat vatten i toaletten
- Kräv stor urinvolymer (minst 100 ml)
- Kontrollera urinprovets temperatur (godkänt intervall 33–38°C)
- Granska urinprovets färg och eventuellt lukt
- Kräv nytt urinprov omedelbart om det första verkar utspätt, eller vid annan misstanke om manipulation
- Kontrollera prov med urinsticka (kreatinintest eller "manipulationskit")
- Övervaka provtagningen
- Plombera provet

Åtterrapporering

Åtterrapporering av provsvar görs via brev till remitterande socialsekreterare och till vårdnadshavare. Om kontaktperson vid socialförvaltning har skrivit i remissen att ärendet är brådskande kan åtterrapporering göras telefonledes till angiven kontaktperson på Socialförvaltningen. Fakturaadress till kommunen bifogas remissen.

Beslutad av Länsstyrgruppen
2021-06-16

Provtagning som önskas av vårdnadshavare och barn/ungdom

Primärvården ska kunna erbjuda provtagning till oroliga föräldrar och ungdomar som hör av sig. Vårdnadshavare kontakter vårdcentral, redogör för sin oro och vårdcentralen erbjuder provtagning utifrån sin medicinska bedömning.

Vid såväl negativt som positivt svar kontakter vårdcentralen vårdnadshavaren. Vid positivt svar gör vårdcentralen även en orosanmälan till Socialförvaltningen enligt 14 kap 1§ Socialtjänstlagen. Besöket (inklusive provtagning och analys) är kostnadsfritt för patient och vårdnadshavare.

Provtagning via annan klinik

Om ungdomen har kontakt vid annan klinik tex. BUP kan läkare vid BUP beställa önskade prover från vårdcentral. Provtagningen utförs vid den vårdcentral som ungdomen anger att hen uppsöker. Vårdcentralen kallar ungdomen till provtagning utifrån beställning där tidsperiod och intervall framgår. Provsvar skickas till BUP där läkare eller sjuksköterska förmedlar resultatet till vårdnadshavare.

Övrigt

Kostnad för baspaket är timtaxa enligt avgiftshandboken, 2021 500 kr dvs timtaxa, varje påbörjad kvart.

Beslutad av Länsstygruppen
2021-06-16

Remiss från socialförvaltning till vårdcentral

Datum:

Ungdomens namn och personnummer:

Vårdnadshavarens namn och telefonnummer:

Tidsperiod för testning:

Intervall:

Kontaktperson på socialförvaltning och fakturaadress:

Adress dit remissvar skickas:

Övrigt:

Baspaket för testning:

- ☐ Amfetamin
- ☐ Benzodiazepiner
- ☐ Kannabinoider
- ☐ Opiater
- ☐ Tramadol

Testning kan utökas till fler specifika droger om det finns skäl att misstänka att ungdomen använt andra droger.